

Actualiteit

Coördinatie: Vincent Sagaert en Dirk Scheers

Het nieuw Burgerlijk Wetboek: stand van zaken aan het einde van de legislatuur

Het nieuw Burgerlijk Wetboek is één van de grootste wetgevende werven in de naoorlogse periode van ons land.

Het project werd geïnitieerd door voormalig minister van Justitie Koen Geens, die het ook deze legislatuur bleef aansturen en coördineren. De eerste wetgevende resultaten werden, met steun van de ministers van Justitie in deze legislatuur, geboekt. Aan het einde van deze legislatuur loont het de moeite om de stand van zaken op te maken.

Van de tien boeken zijn er 6,5 boeken goedgekeurd. 5,5 boeken (Boek 1, Boek 2 Titel 3, Boek 3, Boek 4, Boek 5, Boek 8) zijn reeds in werking getreden. We geven hieronder een overzicht.

Boek	Wet	Inwerkingtreding
1. Algemene bepalingen	Wet 28/4/2022	1/1/2023
2. Personen – Titel I en II		
2. Personen – Titel III	Wet 19/1/2022	1/7/2022
3. Goederen	Wet 4/2/2020	1/9/2021
4. Nalatenschappen	Wet 19/1/2022	1/7/2022
5. Verbintenissen	Wet 28/2022	1/1/2023
6. Buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht	Goedgekeurd op 1 februari 2024	1/1/2025 (?)
7. Bijzondere contracten	Wetsvoorstel neergelegd op 16 april 2022	
8. Bewijs	Wet 13 april 2019	1/11/2020
9. Zekerheden	Wetsvoorstel Titel 1 neergelegd op 7 februari 2024	
10. Verjaring		

Het «halve boek» dat reeds goedgekeurd en in werking getreden is, is Boek 2, Titel 3 over «relatievermogensrecht». De eerste twee titels van dit boek handelen over het personenrecht en hebben een politieke gevoeligheid die het louter juridisch-technische overstijgt.

Boek 6 handelt over buitencontractuele aansprakelijkheid. Het is, zoals bekend, goedgekeurd in het parlement en zal in werking treden op de eerste dag van de zesde maand na publicatie in het *Staatsblad*. Indien het voorbeeld van de boeken 1 en 5 wordt gevolgd, zou dit op 1 januari 2025 kunnen zijn. De definitief goedgekeurde tekst en voorbereidende werken zijn te vinden in *Parl.St.* Kamer 2023-24, nr. 3213, www.dekamer.be.

Boek 7 handelt over bijzondere contracten. Deze werf kon pas worden opgestart nadat Boek 5, dat het gemeenrecht voor de contractuele verbintenissen aanreikt, duidelijk was. Het Wetsvoorstel tot hervorming van Boek 7 werd, onder impuls van Paul-Alain Foriers en Bernard Tilleman, voorzitters van de ministeriële werkgroep, nog neergelegd op 16 april 2024. Een van de in het oog springende wijzigingen is de integratie van zowel de koopregimes als de dienstencontracten, waardoor de fragmentatie in het contractenrecht wordt tegengegaan. De tekst van het wetsvoorstel is terug te vinden op *Parl.St.* Kamer 2023-24, nr. 3973/1, www.dekamer.be.

Boek 9 handelt over zekerhedenrecht. Het voorstel voor Titel 1 van Boek 9 is op 7 februari 2024 in het parlement neergelegd. Een oorspronkelijk ontwerp werd nog voorbereid door professor Eric Dirix, van wie we recent afscheid

moesten nemen, en aan wie alle verdere werkzaamheden van het Burgerlijk Wetboek blijvend schatplichtig zijn. Voor het eerst omvat deze tekst een duidelijk onderscheid tussen borgtocht en automatische garantie en een gemeenschappelijk kader voor de persoonlijke zekerheden. De tekst van het wetsvoorstel vindt u terug op *Parl.St.* Kamer 2023-24, nr. 3825/001, www.dekamer.be. De volgende titel handelt over zakelijke zekerheden op roerende goederen, en is met de Pandwet reeds in 2013 grondig gomoderniseerd, en hoeft dus, op enkele elementen van coherentie na, niet opnieuw inhoudelijk te worden gewijzigd. De hervorming van de hypotheek is toevertrouwd aan een commissie, die reeds goed gevorderd is met de betrokken ontwerpen.

Tot slot is er de bevrijdende verjaring, die in Boek 10 moet worden opgenomen. Dat is letterlijk en figuurlijk het sluitstuk van het nieuw Burgerlijk Wetboek, ook in de chronologische volgorde van de werkzaamheden. Hiervoor is op het einde van de legislatuur het nodige gedaan om een commissie aan het werk te zetten, zodat ook dit domein onder de volgende legislatuur gestalte kan krijgen.

6,5/10 is meer dan een voldoening. Het is nog geen onderscheiding, er is dus geen reden tot zelfgenoegzaamheid, enkel tot blijvende waakzaamheid. Het toont wel aan dat, dankzij doorzetting, voortdurend aansturen en breed overleg, de oefening die velen in 2016 als «naïeve academische vingeroefening» kwalificeerden, anno 2024 een concreet resultaat, en een «point of no return», heeft bereikt.

Vincent Sagaert en Patrick Wéry